

مهارت‌های زندگی (مهارت نحوه برخورد با نوجوان)

نام سند	مهارت‌های زندگی
نگارش	۱
تاریخ صدور	۱۳۸۴
نام کامل فایل	مهارت‌های زندگی (مهارت نحوه برخورد با نوجوان)
شرح سند	در مورد مهارت نحوه برخورد با نوجوان
نویسنده/مترجم	وزارت بهداشت

همه نوجوانها در جستجوی هویت هستند در آینه نگاه می کنند و می پرسند؟ کیستم؟ مطمئن نیستند که چه می خواهند اما می دانند که چه نمی خواهند نوجوان از هیچکس بودن می ترسد از به جایی نرسیدن ،از بی ارزش بودن در هراس است . نافرمانی و تمرد می کند اما قصدش آزار پدر و مادر نیست. می خواهد هویتش را وجود خارجی داشتن و اختیارش را تجربه کند و در این راستا ضدیت طلبی اش گاه به اوج می رسد منظور بدی ندارد و با این حال بی نزاکت می شود با این تفصیل نوجوان چه بخواند چه نخواهد به کمک ما احتیاج دارد به کمک قطعی و عاقلانه.

* بنابراین در برخورد با نوجوان:

- وظیفه والدین این است که معیارها و ارزشها را تعیین و مشخص کنند
- نوجوانها باید از آن چه مورد احترام و توقع آنها ست باخبر باشند رنجش نوجوان از مقرراتی که ما برایش وضع می کنیم قابل پیش بینی است و باید به شکلیایی با آن برخورد کنیم هیچ نوجوانی با اطاعت کورکورانه از دستورات پدر و مادر به بلوغ کامل نمی رسد تفاوت زیادی میان تحمیل محدودیت به سبک قدیم و تعیین محدودیت به سبک جدید وجود دارد در گذشته احساسات نوجوان اغلب فراموش می شد اما در روش امروزی محدودیتها به شکلی وضع می شوند که به عزت نفس نوجوان خدشه ای وارد نمی شود
- باید به عقاید و طرز تلقی نوجوانها بها بدهیم
- امیال و خواسته هاشان را به تمسخر نگیریم اما در برخورد با رفتارهای غیر قابل قبول حق نهی و راهنمایی را برای خود محفوظ نگه داریم.
- همچنین والدین باید از تغییرات جسمی ، روانی و اجتماعی دوران بلوغ اطلاع داشته باشند
- بینش و علم کافی لازمست و پدر و مادر خوب محتاج مهارتند پرورش شخصیت مستلزم حضوری است که در عمل و به طور عینی خصوصیات خوب اخلاقی را به نوجوانها منتقل کند

* در برخورد با نوجوانان نکات زیر را رعایت کنید:

- ۱- بیقراریش را بپذیرید
- ۲- در برابر او تظاهر به دانایی بیش از اندازه نکنید
- ۳- عیب جویی نکنید
- ۴- مسخره نکنید
- ۵- استقلال بدهید
- ۶- در اصلاح حقایق عجله نکنید

۷- بدانید که از تلخ زبانی کاری ساخته نیست

۸- به خلوت نوجوانان احترام بگذارید

۹- برچسب نزنید

۱۰- با نوجوانها ضد و نقیض حرف نزنید

* انتقاد :

اغلب انتقادهای پدر و مادر بیفایده است نوجوانانی که بطور دائم مورد انتقاد واقع می شوند از یک سو به سرزنش خویش می نشینند و از سویی تقصیرها را در دیگران جستجو می کنند . سوءظن به اشخاص را یاد می گیرند و انتظار محکومیت می کشند. در حالی که باید بدانیم اغلب انتقادهای غیر ضروری است

* انتقاد مخرب :

با انتقاد از شخصیت و خصوصیات رفتاری نوجوان به او احساس بدی را منتقل می کنیم. وقتی نوجوان را احمق، بی شعور، کودن و یا زشت و بی ریخت می خوانیم شرایطی فراهم می کنیم تا او با عصبانیت، دلخوری و سرکشی واکنش نشان دهد و به تدریج این ارزیابی را به عنوان یک حقیقت قبول کرده و به بسا برای فرار از سرزنش و تمسخر دیگران از به کار انداختن هوش خود خودداری می ورزد. به این باور می رسد که ایمنی و سلامتش در گرو تلاش نکردن اوست. از تکالیف درسی و ورزش و فعالیتهای اجتماعی دوری می کند و متقاعد می شود که هرگز در این فعالیتها به جایی نمی رسد. بدترین انتقاد، انتقادی است که با صفتی مخرب کل شخصیت نوجوان را زیر سوال می برد.

* انتقاد سازنده :

انتقادی است که به جای حمله به شخصیت اشخاص، مسئله را مورد توجه قرار می دهد و با مشکل پیش آمده برخورد می کند.

* به توصیه های زیر توجه کنید :

- از توهین به شخصیت نوجوان و صفت بستن به او جدا خودداری کنید

- از صفات و خصوصیات نوجوانها انتقاد نکنید

- به جای شخص نوجوان به مسئله ای که پیش آمده توجه کنید

* کار خطا:

وقتی فرزند کار خطایی می کند سرزنش او در همان لحظه و کوبیدن شخصیتش کار درستی نیست به این می ماند که کسی را در حال غرق شدن ببینیم و در این حال بخواهیم با آموزش فن شنا و انتقاد از او کاری در حقش انجام دهیم زمان مناسبی برای موعظه نیست باید برای نجاتش کاری صورت دهیم

* آیا فرزند خود را تحسین و تمجید کنیم ؟

تعریف و تحسین هم درست مثل انتقاد می تواند مخرب باشد: تحسینی که به ارزیابی شخصیت و خصوصیات شخصی می نشیند سالم نیست تحسینی که جدیت، کوشش و ثمره کار را توصیف می کند سالم و سازنده است به عنوان مثال "شعری که سروده ای، به دل می نشیند" و یا "باغچه را خیلی خوب مرتب کرده ای" و یا "نمره خوب گرفته ای" و...

منبع مورد استفاده در تدوین متون آموزشی				
نوع منبع	عنوان	مؤلف/تهیه کننده	تاریخ تهیه	محل انتشار
جزوه	مهارتهای زندگی	وزارت	۸۴	